

Asia: VN/33945/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle lukiolain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1. Yleisiä huomioita esitysluonnoksesta

Taideyliopisto kiittää mahdollisuudesta kommentoida hallituksen esitystä.

2. Oppimisen tukea ja erityisopetusta koskevat säädösehdotukset

Taideyliopisto kannattaa tehtyä ehdotusta ja näkee sen perusteet tärkeinä. On tärkeää, että lukio-opiskelijan oikeus sekä erityisopetukseen että laajempaan tukeen turvataan opintojen aikana. Erityisen tärkeänä näemme maahanmuuttotaustaisten opiskelijoiden erilaiset tukimuodot. Suomalaisen korkeakoulutuksen diversiteetin kannalta on tärkeää, että maahanmuuttotaustaisten opiskelijoiden määrä korkeakoulutuksessa kasvaa tulevina vuosina.

3. Lukiokoulutuksen rahoitusperusteita koskevat säädösehdotukset

Taideyliopisto kannattaa esitettyjä säädösehdotuksia.

4. Englanninkielistä lukiokoulutusta, opiskelijavalintaa ja ylioppilastutkintoa koskevat säädösehdotukset

Taideyliopisto suhtautuu ehdotukseen englanninkielisestä ylioppilastutkinnosta varauksellisesti. On ymmärrettävää, että suomalaisen ylioppilastutkinnon järjestäminen englannin kielellä palvelisi erityisesti englanninkielisessä tai kaksikielisessä perusopetuksessa opiskelleita, kuten esimerkiksi suomalaisia paluumuuttajia sekä vanhempien työn vuoksi Suomeen muuttaneita nuoria, joilla englanti on ollut koulukieli. Tämä ryhmä vaikuttaa kuitenkin kooltaan melko rajatulta ottaen huomioon sen resurssitarpeen, jonka englanninkielisen lukio-opetuksen järjestäminen suomen- ja ruotsinkielisen opetuksen rinnalla aiheuttaisi tätä vastuuta haluaville lukioille. Englanninkielistä opetusta on jo tarjolla IB-lukioiden järjestämänä ja IB-tutkinnon suorittaneet löytävät hyvin korkeakoulujen tarjonnan sekä koti- että ulkomailla.

5. Taito- ja taideaineiden ylioppilaskoetta koskevat säädösehdotukset

Taideyliopisto kannattaa muutamien varauksin ylioppilastutkintoa koskevan lain muutoksia, joiden perusteella kokelailla olisi jatkossa mahdollisuus suorittaa taito- ja taideaineen (musiikki, kuvataide)

koe osana ylioppilastutkintoa. Yliopisto pitää tärkeänä sitä, että taitoaineiden merkitys tunnustetaan ja tunnustetaan osana ylioppilastutkintoa.

Lain 4 §:ssä ehdotetaan säädettäväksi, että kokeisiin voi sisältyä suullisia tehtäviä ja valmistavia näyttöjä. Valmistavilla näytöillä viitataan sellaisiin taiteellisiin ja taidollisiin näyttöihin, joita voisi sisältyä taito- ja taideaineiden ylioppilaskokeiden suorituksiin. Uudistuksen seurauksena taito- ja taideaineille tulisi selkeä asema lukiokoulutuksessa ja osana ylioppilastutkintoa, ja taito- ja taideaineiden opiskelijoilla olisi laajemmat mahdollisuudet osoittaa osaamistaan.

Taideyliopiston varauksellisuus liittyy siihen, että hallituksen esitys poikkeaa hallitusohjelman kirjauksesta, jonka mukaan lukiodiplomeille luodaan valtakunnallinen kriteeristö ja mahdollistetaan yhden pakollisen ylioppilaskokeen korvaaminen lukiodiplomilla. Tämä ratkaisu näyttää kaventavan ylioppilastutkinnon osaksi sisällytettävät vaihtoehdot kahdeksasta diplomista kolmeen taito- ja taideaineeseen.

Lukiodiplomin vaikuttavuuden kannalta olisi jatkossa keskeistä, että korkeakoulut olisivat mukana kehittämässä näyttöjä ja diplomien sisältöjä, jotta voidaan varmistaa, että saatu osaaminen voitaisiin huomioida korkeakoulujen omissa valintaperusteissa.

Taideyliopisto ehdottaa, että esityksen jatkovalmistelussa kiinnitetään enemmän huomiota hallitusohjelmakirjauksen mukaiseen toimintatapaan, joka pitää sisällään vähintään kaikki nykyiset valittavissa olevat diplomit ja tunnistaa taito- ja taideaineille ominaisen työskentelyn ja arvioinnin nyt esitettyä vahvemmin.

Taideyliopisto haluaa myös ilmaista kiinnostuksensa osallistua tähän kehittämistyöhön yhdessä muiden taidekentän toimijoiden kanssa.

6. Tilauskoulutusta koskevat säädösehdotukset

Taideyliopisto kannattaa esitettyjä muutoksia.

7. Muut kommentit

-

Hildén Kaarlo

Taideyliopisto

Vaisto-Oinonen Milla
Taideyliopisto